

DR. KANIMOZHI NVN SOMU (Tamil Nadu): Sir, I would also like to associate myself with the Zero Hour mention made by the hon. Member.

DR. V. SIVADASAN (Kerala): Sir, I would also like to associate myself with the Zero Hour mention made by the hon. Member.

SHRI ELAMARAM KAREEM (Kerala): Sir, I would also like to associate myself with the Zero Hour mention made by the hon. Member.

SHRI M. MOHAMED ABDULLA (Tamil Nadu): Sir, I would also like to associate myself with the Zero Hour mention made by the hon. Member.

DR. SASMIT PATRA (Odisha): Sir, I would also like to associate myself with the Zero Hour mention made by the hon. Member.

DR. AMAR PATNAIK (Odisha): Sir, I would also like to associate myself with the Zero Hour mention made by the hon. Member.

SHRI ABIR RANJAN BISWAS (West Bengal): Sir, I would also like to associate myself with the Zero Hour mention made by the hon. Member.

श्री राजमणि पटेल (मध्य प्रदेश) : महोदय, मैं भी स्वयं को इस विषय से सम्बद्ध करता हूँ।

Violation of provisions of Jamia Millia Islamia Act, 1988 by the University administration

श्री जावेद अली खान (उत्तर प्रदेश): सभापति महोदय, मैं आपका, सरकार का और सदन का ध्यान दिल्ली में स्थित जामिया मिल्लिया इस्लामिया, जो कि एक केन्द्रीय विश्वविद्यालय है, जिसे अल्पसंख्यक चरित्र दिया गया है, जो जामिया मिल्लिया इस्लामिया एक्ट, 1988 के तहत संचालित होता है, वहाँ हो रहे इस एक्ट के प्रावधानों के उल्लंघन की तरफ आकर्षित करना चाहता हूँ।

सर, जामिया मिल्लिया इस्लामिया एक्ट, 1988 अपने अधिकारियों और कर्मचारियों की सेवा शर्तें तय करता है, उनकी नियुक्ति की शर्तें तय करता है। इस एक्ट की धारा 5(2) रजिस्ट्रार की नियुक्ति और उसकी सेवा शर्तों के बारे में है। मैं इस केस के मेरिट में नहीं जाना चाहता, लेकिन मैं पूरे विश्वास के साथ कह रहा हूँ कि जामिया मिल्लिया इस्लामिया में जो सज्जन आज रजिस्ट्रार के पद पर आसीन किए गए हैं या बिठाए गए हैं, तो वह सेवा शर्तों का खुला उल्लंघन हो रहा है। जामिया मिल्लिया इस्लामिया एक्ट की धारा 23(जे) इस बात पर जोर देती है कि जामिया में स्टूडेंट यूनियन होगी, टीचर्स की एसोसिएशन होगी, एकेडमिक स्टाफ की एसोसिएशन होगी और

فورٹ کلاس امپلوائیج کی एसोसिएशन होगी, लेकिन पिछले पन्द्रह सालों से जामिया में छात्र संघ को भंग कर दिया गया है, उसको पुनर्जीवित नहीं किया गया है। अभी एक-डेढ़ महीने पहले जामिया का जो अध्यापक संघ है, जो 1967 से संचालित था, उसको भी भंग कर दिया गया है। उसने अपने इलेक्शन के लिए जिस रिटर्निंग ऑफिसर को नियुक्त किया, जिसे आउटगोइंग टीचर्स एसोसिएशन नियुक्त करती है, उस टीचर्स एसोसिएशन के रिटर्निंग ऑफिसर को भी सस्पेंड करके शो कॉज नोटिस दिया गया है। ...**(समय की घंटी)**...

सर, जामिया मिल्लिया इस्लामिया एक्ट में एक धारा 44 है, जो वहाँ के पुराने छात्रों के लिए एलुमनाई एसोसिएशन बनाने की बात करती है। जामिया के प्रशासन ने उसको भी भंग कर रखा है। सर, इस तरह से वहाँ पर खुला उल्लंघन हो रहा है।

सर, इस एक्ट में एक धारा 5(13) है, जो जामिया में छात्रावासों के निर्माण पर बल देती है। वहाँ बहुत छात्रावास हैं, करीब 8 हजार लोगों की कैपेसिटी है, लेकिन विगत दो वर्षों से जामिया के अंदर कोई छात्रावास खुला नहीं है, जबकि वहाँ 18 हजार स्टूडेंट्स पढ़ते हैं और करीब 8 हजार स्टूडेंट्स छात्रावास में रहते हैं। ...**(समय की घंटी)**... सर, मैं आपका ध्यान इस ओर आकर्षित करना चाहता हूँ।

†**جناب جاوید علی خان** (اترپریش): سبھاپتی مہودے، میں آپ کا، سرکار کا اور سدن کا دھیان دہلی میں واقع جامعہ ملیہ اسلامیہ، جو کہ ایک مرکزی یونیورسٹی ہے، جسے اقلیتی درجہ دیا گیا ہے، جو جامعہ ملیہ اسلامیہ ایکٹ، 1988 کے تحت سنجالت ہوتا ہے، وہاں ہورہے اس ایکٹ کے پروادھانوں کے اُلنگھن کی طرف توجہ مبذول کرانا چاہتا ہوں۔

سر، جامعہ ملیہ اسلامیہ ایکٹ، 1988 اپنے ادھیکاریوں اور کرمچاریوں کی سیوا شرطیں دے کرتا ہے، ان کی تقرری کی شرطیں طے کرتا ہے۔ اس ایکٹ کی دھارا (2) رجسٹرار کی تقرری اور اس کی سیوا شرطوں کے بارے میں ہے۔ میں اس کیس کے میرٹ میں نہیں جانا چاہتا، لیکن میں پورے وشواس کے ساتھ کہہ رہا ہوں کہ جامعہ ملیہ اسلامیہ میں جو سجن آج رجسٹرار کے عہدے پر آسین کیے گئے ہیں یا بٹھائے گئے ہیں، وہ سیوا شرطوں کا کھلا اُلنگھن ہورہا ہے۔ جامعہ ملیہ اسلامیہ ایکٹ کی دھارا 23 (جے) اس بات پر زور دیتی ہے کہ جامعہ میں اسٹوڈینٹ یونین ہوگی، ٹیچرس کی ایسوسی ایشن ہوگی، اکیڈمک اسٹاف کی ایسوسی ایشن ہوگی اور فورتھ کلاس ملازمین کی ایسوسی ایشن ہوگی، لیکن پچھلے پندرہ سالوں سے جامعہ میں چھاتر سنگھ کو بھنگ کردیا گیا ہے، اس کو پونرجیوت نہیں کیا گیا ہے۔ ابھی ایک ڈیڑھ مہینے پہلے جامعہ کا جو ادھیاپک سنگھ ہے، جو 1967 سے سنجالت تھا، اس کو بھی بھنگ کردیا گیا ہے۔ اس نے الیکشن کے لیے جس ریٹرننگ آفیسر کو مقرر کیا، جسے آؤٹ گوئیڈ ٹیچر ایسوسی ایشن مقرر کرتی ہے، اس ٹیچرس ایسوسی ایشن کے ریٹرننگ آفیسر کو بھی سسپینڈ کرکے شوکاز نوٹس دیا گیا ہے۔ ...**(وقت کی گھنٹی)**...

سر، جامعہ ملیہ اسلامیہ ایکٹ میں ایک دھارا 44 ہے، جو وہاں کے پرانے چھاتروں کے لیے ایلومنائی ایسوسی ایشن بنانے کی بات کرتی ہے۔ جامعہ کے پرساشن نے اس کو بھی بھنگ کررکھا ہے۔ سر، اس طرح سے وہاں پر کھلا اُلنگھن ہورہا ہے۔

سر، اس ایکٹ میں ایک دھارا (13) 5 ہے، جو جامعہ میں چھاتراواسوں کے نرمان پر بل دیتی ہے۔ وہاں بہت چھاتراواس ہیں، قریب 8 ہزار لوگوں کی کیپے سیٹی ہے، لیکن وگت دو ورشوں سے جامعہ کے اندر چھاتراواس کھلا نہیں ہے، جبکہ وہاں 18 ہزار اسٹوڈینٹ پڑھتے ہیں اور قریب 8 ہزار اسٹوڈینٹس چھاتراواس میں رہتے ہیں۔ ...**(وقت کی گھنٹی)**... سر، میں آپ کا دھیان اس طرف آکرشیت کرنا چاہتا ہوں۔

† Transliteration in Urdu script.

SHRI ELAMARAM KAREEM (Kerala): Sir, I associate myself with the matter raised by the hon. Member.

SHRI P. WILSON (Tamil Nadu): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

PROF. MANOJ KUMAR JHA (Bihar): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

DR. KANIMOZHI NVN SOMU (Tamil Nadu): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

DR. JOHN BRITTAS (Kerala): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

DR. V. SIVADASAN (Kerala): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

DR. FAIYAZ AHMAD (Bihar): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

DR. FAUZIA KHAN (Maharashtra): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

DR. SANTANU SEN (West Bengal): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

SHRI M. MOHAMED ABDULLA (Tamil Nadu): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

DR. SASMIT PATRA (Odisha): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

DR. AMAR PATNAIK (Odisha): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

SHRI ABIR RANJAN BISWAS (West Bengal): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

SHRI BINOY VISWAM (Kerala): Sir, I also associate myself with the matter raised by the hon. Member.

MR. CHAIRMAN: Shri M. Shanmugam.

Need to fix Minimum Support Price for Tea leaves and to pay fair wages to Tea plantation workers of Assam and North-East region

SHRI M. SHANMUGAM (Tamil Nadu): Sir, I demand to fix Minimum Support Price for tea and pay fair wages to tea plantation workers. Plantation industry is actually agro-based industry like tea, coffee, rubber, spices, etc. This industry is labour-intensive, providing assured employment to several lakhs of people, directly and indirectly, apart from proving itself as a good earner of foreign exchange. It also contributes to the protection of sustainable environment in hilly areas and forest land.

Under the provision of Plantation Labour Act, the management is obliged to provide to the workers facilities like housing, medical, education, etc. About 60 per cent of price realisable of their products, especially tea, is being spent on wages and such related items. The tea producers are unable to fetch desired prices for their finished goods due to cartelisation of the auctioneers, preventing any competitive price being allowed to bid in the auction centres. There is obvious mismatch between the cost of production and the actual price realised, which leads to acute financial crisis, and many tea plantations are closed and tea plantation workers suffered.

I would, therefore, urge upon the Union Government to determine Minimum Support Price on the basis of Swaminathan Committee recommendation to sustain the tea plantation industry. The Government should intervene and see to it that unfair trade practices, like cartelisation in the auction process, are stopped and tea growers get reasonable price for their produce. Tea plantation workers in Assam and the North-East are not paid fair wages and they are paid only Rs.200 per day, whereas the workers in Tamil Nadu or Kerala get more than Rs.400 per day. Therefore, the Government should ensure that the tea plantation workers in Assam and the North-East are also paid fair wages so that they can lead a dignified life with their families. Thank you, Sir.